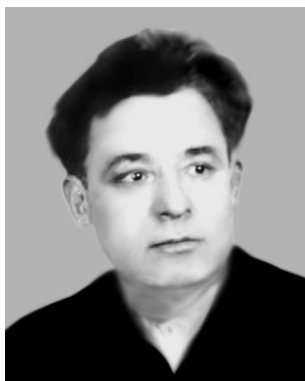

Л. Є. Дроб'язко, А. Г. Кержнер

Гільдін Хаїм Мордухович

ГІЛЬДІН Хаїм Мордухович (1884, м. Нікополь, нині Дніпроп. обл. – 19. 08. 1943, м. Солікамськ Перм. обл., РФ) – письменник, громадсько-політичний діяч. Член СПУ (1934). Від 1896 працював на шевських фабриках Катеринослава (нині Дніпропетровськ), Херсона, Одеси. Був чл. Бунду (1904). Брав активну участь у рев. подіях 1905, за що заарешт. 1907 і ув'язн. Покарання відбував у в'язницях Сімферополя, Тули, Симбірська, де почав писати вірші та оповідання. Від 1910 – у Варшаві: працював на виробництві, був завідувач відділу хроніки робітн. життя г. «היינט» («Сьогодні», 1913–15). Від 1915 – в Одесі. 1917 обраний до Ради робітн. депутатів, президії виконкому; 1918–19 – голова ревкому та РНК м. Феодосія. Перебував на парт. роботі, зокрема займався справами нац. меншин, культурно-просвітн. роботою. У різні роки був співроб. євр. видань комуніст. спрямування: г. «קאמפאן» («Коморган», Київ), «די פראלעטארישע שטיים» («Пролетарський голос», Одеса), «דער עמעס» («Правда», Москва), одес. ж. «די רויטע וועלט» («Червоний світ», до 1932) та «פארמעסט» («Змагання», до 1936), а також чл. редколегії ж. «Проліт» (Харків). Перша кн. віршів «האמער-קלאנגען» («Звуки молота») вийшла 1922 у Москві. У доробку Г. – вірші та оповідання, зокрема мовою ідиш, в укр. і рос. перекладах. Окремі твори друкувалися в Америці, Аргентині, Канаді. Як представник пролетар. літ-ри, Г. із пафосом оспівував соціаліст. будівництво, індустріалізацію, але правдиво змальовував воєнні дії 1918–20 (ще 1929 розвіяв міф про интернац. дух у 1-й Кінній армії С. Будьонного), саркастично висвітлював бюрократизм, вислужництво «обранців з партквитком у кишені», діяльність вождів. 1937 виключений із СПУ і КП. Після закриття євр. шкіл та г. «דער עמעס» («Правда») Г. намагався організувати звернення письменників з протестом до ЦК ВКП(б). Заарешт. у травні 1940, засланий до Усольтабору (м. Солікамськ, РФ), де й помер. Процес реабілітації тривав 1956–

Основні твори

проза – ברונענס. ב.; ק., 1932; «На Дніпробуді: Нариси», Х., 1931; אפן דניעפרבויד : פארצייכענונגענ. – («Криниці», Х.; К., 1932); 1934; דערציילונג. : אנגרייפ : «Наступ: Оповідання», Х., 1934); טשיק : דערציילונג. («Крила», К., 1939); פליגל. ק., 1939; «Канчук: Оповідання», К.; Х., 1939); ק.; ב., 1936; דער קאנ אין וו, אליער. ק., 1940; «У вольєрі», К., 1940); поезія – לעניניאדע: פאעמע. ק., 1926; «У нас в країні травень: Вірші», Х., 1932); לאנד איז מיי: לידער. ב., 1932; בא אונדז אין (צוז. מיט פעפער). ב., 1932; פאנען אף באגעטן («Прапори на багнетах», разом з І. Фефером, Х., 1932); «Вибрані твори», т. 1, «Вірші та поеми», 1908–1928, Х., 1932); געזאמלטע. 1908–1928. укр. перекл. – Весілля; Збори; Кукурудза; Лихоманка; На нові рейки (усі – Б. м., 1930); Похорон: Оповідання. Х., 1930; Криниці: Оповідання. Х., 1930; На світанку: Оповідання. Х., 1934; На перевалі. К; Х., 1935.

Рекомендована література

1. «Лексикон нової єврейської літератури», т. 2, Нью-Йорк, 1960). 2. ניו-יארק, 1960 לעקסיקאן פון דער נייער יידישער ליטעראטור.

Бібліографічний опис:

Гільдін Хаїм Мордухович / Л. Є. Дроб'язко, А. Г. Кержнер // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30147>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).